

Kardinál pripomína

Nitriansky emeritný biskup Ján Chryzostom kardinál Korec pripomína pri príležitosti 20. výročia vzniku Slovenskej republiky obyvateľom Slovenska, že iba život podľa kresťanských hodnôt je zárukou dobrej budúcnosti. Kardinál spomína nedávne pokusy vymazať znaky kresťanstva z pamätnej dvojeurovej mince s postavami svätých Cyrila a Metoda. Ako povedal, „nepodari sa odstrániť kríž zo Slovenska, lebo Pán Boh sa postará o to, ak my budeme verní, že Cirkev prežije aj to, čo prežívame dnes“. Zároveň povzbudil všetkých obyvateľov Slovenska, zvlášť veriacich. „Nebojme sa, nebuďme maloverní. Ale buďme veriaci, pomáhajme si, buďme oddaní svätej Cirkvi, buďme oddaní Svätému Otcovi, lebo to je Petrov nástupca a Peter je skala, ktorú nepremôžu nijaké brány zla,“ uviedol Korec.

JÁN FELIX, Šport 02/01/2013

S rokom sa lúčia s vďačnosťou

Stihli ste už počas príprav na silvestrovskú oslavu popremýšľať, čo všetko sa vám počas tohto roka stalo? Alebo komu by ste poďakovali za pomoc?

Patrik Švajda, moderátor: „Kresťania po celom svete to môžu urobiť na d'akovných pobožnostiach. Stretávajú sa v kostoloch, aby sa poďakovaním rozlúčili so starým rokom a prosia o pomoc do roka nového.“

Andrea Šprochová, redaktorka: „Veriaci sa schádzajú do kostola aj v bratislavskej Dúbravke. Chcú sa poďakovať za všetky udalosti, ktoré sa im stali v roku 2012.“

Anketa

Opýtaný 1: „Za to, čo mi Pán Boh dal tohto roku, i keď som chorý troška.“

Opýtaný 2: „Vždycky je za čo ďakovať. Záleží trošku aj od pokory srdca, nakoľko sa vie človek uznať.“

Opýtaný 3: „Mala som osemdesiatku, mám za čo ďakovať, aj za

detičky, za dcéru, za syna, za vnúčatka.“

Andrea Šprochová, redaktorka: „Takto sa kresťania lúčia s rokom 2012. Tradícia svätých omší s d'akovnou pobožnosťou sa dedí z generácie na generáciu. Je to čas na poďakovanie, ale aj ponaučenie sa z chýb, či nesprávnych rozhodnutí.“

Miroslav Bederka, kňaz, farnosť Bratislava - Dúbravka: „To obzretie je asi dôležité aj preto, aby človek aj do tých vecí, ktoré ho čakajú, dokázal ísť s oveľa väčším pokojom, múdrosťou, nadhľadom.“

Opýtaný 4: „Či už je to bolesť alebo radosť, je to od Boha a všetko je k niečomu dobré.“

Andrea Šprochová, redaktorka: „Komu a za čo by ste sa poďakovali vy? Pripomenutie si toho, čo sa nám v uplynulých dvanástich mesiacoch stalo, sa totiž netýka iba veriacich.“

Markíza, 31/12/2012

Pápež verí, že rok 2013 bude rokom mieru

Pápež Benedikt XVI. je presvedčený, že napriek nerovnosti, terorizmu a ne-regulovanému finančnému kapitalizmu, ktoré sužujú dnešný svet, mier v roku 2013 preváži. Najvyšší predstaviteľ katolíckej cirkvi to vyhlásil v rámci omše, ktorú pri príležitosti včerajšieho Svetového dňa mieru celebraval vo vatikánskej Bazilike svätého Petra. V prvých kostolných laviciach boli diplomati akreditovaní pri Svätej stolici, ktorí sa budúci týždeň zúčastnia na pápežovom každoročnom prejave o situácii chudobných vo svete. Benedikt podľa vlastných slov verí, že množstvo mierových činov vo svete je svedectvom prirodzeného sklonu ľudstva k mieru.

(tasr), HN 02/01/2013

Kedy k nám príde pápež?

V tejto chvíli návšteva Svätého Otca v roku 2013 sa dá podľa predsedu KBS Stanislava Zvolenského ťažko predpokladať, lebo ju nemáme od Vatikánu sľúbenú. O túto návštevu sa podľa Zvolenského uchádzame opakovane pri stretnutiach biskupov s apoštolským nunciom.

sita

Plus jeden deň 04/01/2013

Novoročná omša v katedrále

Ako na Nový rok, tak po celý rok.

Zrejme aj s takýmto predsavzatím prišli mnohí ľudia na novoročnú omšu do Katedrály svätého Martina v Bratislave. Nechýbal prezident, maltézske rytieri, ani vlastenci. Bohoslužba sa niesla aj v duchu výročia samostatnosti Slovenska. Dnes je prvého prvého 2013. Začína sa Nový rok a v ňom všetko nové. Mnohí veriaci si však dnes prišli pripomenúť aj minulosť.

Anketa - Opýtaná 1: „Slávime výročie vzniku republiky.“

Lucia Hurajtová, redaktorka: „Takže kvôli tomu ste prišli dnes na omšu?“

Opýtaná 1: „Áno.“

Opýtaný 2: „Chodím pravidelne a dneska je jeden dôvod navyiac, lebo je aj dvadsiate výročie vzniku Slovenskej republiky.“

Lucia Hurajtová, redaktorka: „Hrdí Slováci si doniesli na novoročnú omšu aj transparenty.“

Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup: „Pre nás je to aj veľký prejav viery, teda vzťahu k Bohu, byť užitočný pre spoločnosť, v ktorej žijeme, ale zároveň aj teda svedčiť o tom, že čo je vlastne poslaním cirkvi, že táto spoločnosť má nielen pozemské ciele, ale že môže jestvovať aj cieľ, ktorý závisí od Boha.“

Lucia Hurajtová, redaktorka: „Dnes oslavujeme dvadsať rokov vzniku samostatného Slovenska. Aj pápež Benedikt XVI. odkazuje, aby sme vytvorili novú spoločnosť. Stačí, ak budeme v tomto roku na seba aspoň trošku dobrí.“

Markíza, 01/01/2013

Silvestrovské stretnutie pod krížom

Mráz, jasná obloha a výhľad na Tatry - takto to dnes vyzeralo na vrchu Homôľka neďaleko Lipian. Obsadilo ho viac ako šesťsto ľudí zo šiestich hornotoryských obcí pod horou. Presne na silvestrovské poludnie sa spoločne modlili Anjel Pána, a neskôr spoločne hodovali. Na vrch hory dorazili tunajší z piatich smerov, no tí, čo prišli od Torysy, to mali o kus ťažšie - na vrch niesli obnovený takmer stokilový kríž, pod ktorým potom pútnici spolu vyspievali o dvanásť Anjel Pána. Kríže sú v tomto regióne nielen na krížnych cestách, ale všade tam, kde sa ľudia stretávajú, a preto je aj tu, na vrchu Homôľky.

Tomáš Čap, dekan v Lipanoch: „Križ dáva nášmu životu vnútornú hĺbku a je odpoveďou na mnohé ťažkosti a problémy, ktoré život prináša.“

Jozef Stedina, starosta obce Torysa: „Aby malo to miesto, ktoré, v podstate sme tu, tá hora Homôľka, ten význam väčšieho cítenia a viac-menej takého kolektívneho nažívania okolitých obcí ako jednej rodiny.“

Redaktorka: „Ľudia tu putovali dnes už po trinásťkrát. Ide sa za každého počasia. Prvé roky prišli len deiatky, posledné roky už stovky.“

Alena Kudová, starostka obce Brezovička: „Trvalo nám to necelú hodinku, plus-mínus, a prišlo nás možno nejaká stovka.“

Ján Šejirman, starosta: „Je to také úžasné spojenie tých ľudí. A hovorím, treba nám komunikovať nielen cez esemesky, mediálne komunikácie, ale treba nám osobné stretnutia, toto, čo nám dneska chýba. A myslím, toto prispieje k tomu lepšiemu spolunažívaniu.“

Redaktorka: „Po modlitbe, kolekdách, i vinšoch sa odkrývali hrnce plné dobrôt. Spoločný obed bol viacchodový. Dačov navaril baraní guláš, Vysoká pirohy, Krivany mačanku, Brezovica kapustnicu.“

Anketa - Opýtaná 1: „Všetci rodáci sa tu stretávame z dedín, ktorí sme vlastne spolu vyrastali, spolu chodili do školy, na zábavy, a vždy je tu taká symbolika domova.“

Redaktorka: „So silvestrovskou tradíciou výstupu na Homôľku začala obec Krivany a v lete sa pokúsi pripraviť letnú alternatívu spoločnej modlitby Anjel Pána.“

Diana Murdziková
STV 1, 31/12/2012

Dan Brown píše nový bestseller. Bezákov kód

Takú publicitu by katolícka cirkev radšej oželela! Podľa informácií Pravdy by mal na Slovensko už o pár dní pricestovať známy americký spisovateľ Dan Brown, ktorý sa preslávil románmi Da Vinciho kód či Anjeli a démoni. Milovník konšpiračných teórií z cirkevného prostredia k nám príde hľadať inšpiráciu. Po úspechu starších bestsellerov, ktorými si pohneval i Vatikán, sa mu totiž nedarilo nájsť vhodný námiet na ďalší román. Až kým sa nedopočul o záhadnom odvolaní trnavského arcibiskupa Róberta Bezáka. „Jeho príbeh ma okamžite zaujal. Som presvedčený, že v pozadí celej kauzy stoja najtemnejšie šedivé eminencie, aké si len bezbožníci dokážu predstaviť,“ informoval Brown, ktorý sa už nevie dočkať priletu na Slovensko. Ako dodal, v cirkvi sa sprisahania dejú každý deň, len ich bežní ľudia nepostrehnú. To, že dôvody Bezákovho odvolania Vatikán dodnes nevysvetlil, Brownovi neprekáža. Práve naopak, plánuje ich totiž objasniť sám v novej knihe, ktorú zatiaľ pomenoval Bezákov kód. Hlavnou postavou pripravovaného románu je opäť americký profesor z Harvardu Robert Langdon. Ako odborníka na cirkevnú symboliku ho zavolajú na Slovensko, aby

pomohol rozlúštiť naznačené dôvody Bezákovho odvolania. Langdona tu čaká hádanka, akú doteraz ešte neriešil - čo mal pápež na mysli, keď svoje rozhodnutie o Bezákovovi zdôvodnil obnovením „účinnnej kolegiality a usporiadaného pastoračného riadenia v arcidiecéze“? Napriek tomu, že Langdon narazí na mnohé prekážky a viackrát ho opijú, okradnú, oblnú a obabrú, nepoľaví, kým nepríde veci na koreň. Ako záhadu nakoniec vyrieši, si úspešný spisovateľ necháva pre seba. Už teraz je však isté, že sa toto majstrovské dielo dostane i na plátna kín. Autorské práva zakúpil Holý vúd a čo nevidieť sem zavítajú aj americkí filmári. Len čo sa im podarí vymotať zo Slovinska, ktoré si už tradične pomýlili s krajinou pod Tatrami. Podľa zdroja, ktorý dobre pozná zdroje hollywoodskych zdrojov, by mal Langdona zase stvárniť slávny americký herec Tomáš Hanks. To, čo určite poteší slovenských hercov, je, že úlohu Bezáka a ďalších našich biskupov Američania prenechajú domácim umelcom. Podľa zistení Pravdy dostal ponuku zahrať si sám seba i Bezák, ktorý už v televíznych diskusiách ukázal, že sa pred kamerou cíti ako žralok vo vode.

Pravda, 31.12.2012

Znovu si sľúbili vernosť

Byť spolu v dobrom, aj v zlom. Pamätáte sa ešte na tento sľub?

V mnohých katolíckych kostoloch na Slovensku si ho dnes manželia opäť pripomenuli. Mnoho párov si dnes prišlo zaspomínať na svoju svadbu aj do Blumentálskeho kostola v Bratislave.

Branislav Čaniga, katolícka farnosť Bratislava - Blumentál: „Predsa len, či sú spolu niekoľko rokov alebo aj celé desaťročia, v podstate to, čo si sľúbili kedysi dávno pri sviatosti manželstva, tak samozrejme ten sľub aj naďalej platí. Čiže to nie je nejaké znovuobnovenie, ale skôr také pripomenutie si manželského sľubu. A myslím, že každý človek veľmi rád počuje od svojho partnera v tých rôznych obdobiach mám ťa rád, milujem ťa a vlastne aj toto je taká forma, ako si toto dokážu povedať.“

Anketa - Opýtaná 1: „Je to veľ-

mi pekné a som rada, že to tak je.“

Lucia Hurajtová, redaktorka: „Podľa vás je to pekné, že si takto aspoň raz v roku obnovujú manželia svoj sľub?“

Opýtaná 2: „Ja si myslím, že áno. Určite to nezaškodí každému, keď si to pripomenie.“

Lucia Hurajtová, redaktorka: „A viete dať nejaký recept na šťastné manželstvo?“

Opýtaná 2: „No povedz.“

Opýtaná 3: „Každý ho má. Trpezlivosť a lásku.“

Opýtaná 2: „Aby sa človek naozaj tým deťom venoval a podľa možnosti naozaj aby to bol taký svätý pokoj v rodine.“

Lucia Hurajtová, redaktorka: „Neexistuje univerzálny recept na dokonalé manželstvo. Dá sa však osviežiť aj takýmto spôsobom.“

Markíza, 30.12.2012

Prejavy plné nádeje

Novoročné oslavy nie sú vždy len o alkohole a ohňostrojoch. Nepísanou rutinou sú aj novoročné prejavy svetových štátnikov. Často sú plné pátosu a klišé, neraz ale môžu naznačiť smerovanie politiky v danej krajine aspoň v najbližších mesiacoch.“

Peter Habara, reportér TA3: „Severná Kórea prejavila svet už na Silvestra keď prvýkrát v histórii umožnila televízny prenos z novoročných osláv z námestia v Pchjongjangu. Určité uvoľnenie a zmierlivejší tón zaznel v novoročnom príhovore lídra KEDR.“

Kim Čong-un, severokórejský líder: „Keď sa budeme držať našich ideálov, nezávislosti, mieru a priateľstva, v budúcnosti sa nám podarí zlepšiť vzťahy s krajinami, ktoré sú voči nám priateľské. Takto dosiahneme regionálny mier a stabilitu. Tento rok by sa celý kórejský národ mal usilovať o patriotický boj za zjednotenie. Proti tejto zásadnej otázke ale momentálne stoja rozpory medzi severom a juhom.“

Peter Habara, reportér TA3: „Francúzsky prezident Francois Hollande dúfa v lepšiu budúcnosť pre krajinu galského kohúta. Obavy jeho krajanov v čase krízy sú vraj oprávnené a on sám ju považuje za veľmi vážnu.“

Francois Hollande, francúzsky prezident: „Chcem vyjadriť svoju vieru v budúcnosť najmä v súvislosti s eurozónou a Európou, ktorá musí uplatniť chýbajúce inštrumenty stability a rastu. Všetky naše sily sa sústreďujú na jediné – popasovať sa s nezamestnanosťou do roka, nech je cena akákoľvek.“

Peter Habara, reportér TA3: „Ruský prezident národ vyzval k tomu, aby zostal jednotný. Tam sa podľa šéfa Kremľa skrýva odpoveď na aktuálne problémy.“

Vladimir Putin, ruský prezident: „Náš rozvoj závisí od spoločnej snahy a energie, našej túžby urobiť čo najviac dobrého. Iba spoločne ako jeden ruský národ sa môžeme posúvať seabedome dopredu a vybudovať mocnú

úspešnú krajinu, či prosperujúcu a slobodnú spoločnosť.“

Peter Habara, reportér TA3: „Novoročnému posolstvu nezostal nič dlžný ani pápež Benedikt XVI., ktorý svoj prejav venoval odvekému boju zla a dobra.“

Pápež Benedikt XVI.: „Uvedomme si, že napriek všetkým problémom dobro vo svete existuje a napokon zvíťazí vďaka Bohu a Ježišovi Kristovi. Niekedy je náročné vnímať realitu týmto spôsobom, lebo zlo je vždy hlučnejšie ako dobro. Brutálna vražda, neuveriteľná nespravodlivosť, toto sa dostáva do správ. Akty lásky, každodenná snaha ale zostávajú v tieni.“

Peter Habara, TA3, 01/01/2013

Dobra viac

Pápež Benedikt XVI. uviedol, že napriek všetkému vo svete prevažuje dobro, hoci zlé správy - úmrtia, násilnosti a nespravodlivosti „sú hlučnejšie ako dobro“. Svätý Otec je presvedčený, že napriek nerovnosti, terorizmu a „neregulovanému finančnému kapitalizmu“, ktoré sužujú dnešný svet, mier v roku 2013 preváži. Najvyšší predstaviteľ katolíckej cirkvi to vyhlásil v rámci omše, ktorú pri príležitosti včerajšieho Svetového dňa mieru celebroidal vo vatikánskej Bazilike svätého Petra. Konštatoval, že napriek dnešnému terorizmu, kriminalite a nerovnosti medzi bohatými a chudobnými množstvo mierových činov, ktorými svet oplýva, je svedectvom „prirodzeného sklonu ľudstva k mieru“. JÁN FELIX, Šport 02/01/2013

Vzácné relikvie

Takmer neuveriteľný príbeh. Za normalizácie v sedemdesiatych rokoch sa karmelitánke - rehoľnej sestre Márii podarilo prepašovať z USA do rodiska svojich predkov, do Vyšného Slavkova šesť relikvií svätých.

Štyridsať rokov odpočívali v zabudnutej starej skrini. Pri rekonštrukcii domu ich objavila rodina a zo skrine putovali rovno do tunajšieho Kostola svätého Michala.

Výzerajú ako malé brošne, ale ide o väčšie poklady. Navyše nevyčísliteľnej hodnoty. Pod sklíčkom sú kosti, vlasy, kúsky tela, ale i popol svätých. Najvzácnejšie sú relikvie Ježišových apoštolov - svätého Pavla a Tadeáša Júdu staré viac ako dvetisíc rokov. Rehoľná sestra ich svojim pokrvným darovala.

Mária Hurtuková, majiteľka relikvií: „Každému dala, bo jemu mužovi dala jedno, ktoré... mne dala, no viete, ako človek si nevyšimol, no podávala každému tu máte na pamiatku.“

Diana Murdziková, redaktorka: „Rehoľníčke ich pravdepodobne darovali v Ríme v päťdesiatych rokoch minulého storočia. Rovnako ako ich terajší majitelia nemôžu speňažiť. Na tento fakt upozorňujú aj sprievodné certifikáty pravosti relikvií, ktoré pochádzajú s Vatikánu.“

Viera Kašperová, dcéra majiteľky relikvií: „Vlastne nesmie sa s ni-

mi kupčiť, nesmú sa predávať, môžu sa jedine darovať.“

Diana Murdziková, redaktorka: „A tak ich rodina darovala tunajšiemu chrámu. Majú pocit, že zabudnuté relikvie ich celé roky ochraňovali a teraz je na čase ich ochranu rozšíriť na celú obec. Šesť relikvií tak skončilo v kostole vedľa oltára, kde sú uložené v špeciálnych schránkach.“

Viera Kašperová, dcéra majiteľky relikvií: „Určite držali nad našou rodinou ochrannú ruku ako po zdravotných stránkach aj celkove. Určite to malo nejaký vplyv na tú našu rodinu.“

Diana Murdziková, redaktorka: „Relikvie do tunajšieho chrámu už prilákali aj turistov z USA. Kostolník pri ich obhliadke pustí aj sakrálnu melódiu a má pocit, že odkedy sú relikvie v kostole, je ich sila citeľná.“

Martin Žihala, kostolník u sv. Michala: „Myslím, že nás Pán Boh požehnáva s týmto všetkým tu, áno a že sme šťastní, že môžeme byť Slavkovčania a hrdí na to, že máme také niečo v kostole.“

Diana Murdziková, redaktorka: „Túžbou rodiny je, aby relikvie raz dostali adekvátnejšie schránky. Napríklad ako táto, kde sa opatrujú ostatky svätého Maura v západných Čechách.“ STV 1 30.12.2012

Spravte dobrý skutok. Adoptujte si politika

Zabudnite na psa, mačku či papagája. Už žiadne venčenie, pravidelná strava ani výcvik

Lepšie ako domáce zvieratko či legendárne tamagoči. Adoptujte si slovenského politika a nemusíte sa oňho takmer vôbec starať. Žiadne kŕmenie ani prechádzky po vonku v nečase. Jediné, čo bude vašou povinnosťou, je modliť sa za neho. Nie všetci politici sú však z tejto aktivity nadšení.

S netradičnou iniciatívou Adoptuj si politika prišlo Združenie kresťanských spoločenstiev mládeže. Cieľom je motivovať ľudí k modlitbe za jednotlivých politikov, aby im pomohli k lepšiemu rozhodovaniu v krajine.

Päť minút pre politika

Stačí, ak si na stránke iniciatívy vyberiete politika, možno aj takého, ktorý vás najviac irituje, a potom sa už len zaregistrujte. „Každý, kto sa zapojí do kampane, berie na seba zodpovednosť denne sa prihovárať päť minút za zvereného politika počas obdobia pol roka. Po uplynutí šiestich mesiacov je možné modlitebný záväzok buď predĺžiť, alebo zrušiť,“ uvádza sa na stránke, kde je možné nájsť aj univerzálnu modlitbu za politikov. Koordinátor projektu Eduard Filo prezradil, že doteraz sa do kampane zapojilo asi 235 ľudí. „To znamená, že za kaž-

dého poslanca sa už niekto modlí,“ uviedol.

Napriek modlitbám má chrípku

Za niektorých politikov sa dokonca modlí už niekoľko ľudí. Svojich „priaznivcov“ si našiel aj šéf SaS Richard Sulík, ktorý sa netají svojím svetonázorom. „A ten, kto sa za mňa modlí, vie, že som ateista?“ spýtal sa nás Sulík, ktorý priznal, že sa v poslednom čase cíti lepšie. Jeho pocity však nezdieľa smerák Ľuboš Blaha, za ktorého sa podľa stránky modlí pani Judita už niekoľko dní. „Zatiaľ to nefunguje, už druhý deň mám chrípku,“ prezradil Blaha a dodal, že ho aktivity kresťanskej mládeže nezaujímajú.

Modlil by sa za Cháveza

Na otázku, za koho by sa modlil on, povedal, že sa modliť nevie. „Ale ak vezmeme slovo modlím ako ekvivalent želim si, tak momentálne želim veľa zdravia venezuelskému prezidentovi, ktorý je vraj vo veľmi vážnom stave,“ dodal. Svojich favoritov na modlenie nemá ani nezaradený poslanec Alojz Hlina, vraj by mu modlenie mohlo zabráť celý deň, keďže by sa musel modliť za viacerých politikov. „Niektorí sú tam ťažkí pacienti,“ podotkol na adresu kolegov z parlamentu. (las)

Plus jeden deň 03/01/2013

Oceňovanie dvadsiatich osobností SR

Dvadsať výročie republiky a dvadsať osobností, ktoré len pred chvíľou ocenil prezident Ivan Gašparovič na slávnostnom ceremoniáli v bratislavskej Redute. Máme tam aj Simonu Simanovú. Dobrý večer. Priblíž nám, prosím, podrobnosti.“

Simona Simanová, redaktorka: „Dobrý večer z budovy Slovenskej filharmónie. Dnes sa tu stretli stovky osobností spoločenského, kultúrneho, aj politického života pri príležitosti dvadsiateho výročia vzniku samostatnej Slovenskej republiky udeľoval prezident Ivan Gašparovič najvyššie štátne významenia. Pri tejto vzácnej príležitosti sem prišli traja najvyšší predstavitelia. Okrem prezidenta

aj predseda vlády a predseda parlamentu. Pozvaných bolo celkovo sedemsto hostí. Ja si myslím, že prišlo, odhadujem, šesťsto. Medzi nimi som videla napríklad Mikuláša Dzurindu alebo Ivetu Radičovú. Vladimír Mečiar, ktorý však stál pri zrode samostatného Slovenska pozvanie odmietol. No, ale podme k oceneným. Spomedzi dvadsiatich spomeniem známeho športovca Michala Martikána, ktorý pre Slovensko získal prvú olympijskú medailu - zlato. Ďalej by som spomenula predstaviteľov cirkvi, bojovníkov za demokraciu a náboženskú slobodu. Ocenený bol Silvester Krčméry a in memoriam Vladimír Jukl. Medzi ocenenými boli aj ženy. Ďalej by som spome-

Adoptuj si politika

Adoptuj si politika - vyzývajú na internete mladí kresťania. Môžete si vybrať prezidenta, ministrov, štátnych tajomníkov, či jednotlivých poslancov.

Zo zoznamu si jednoducho vyberiete jedného politika, za ktorého sa budete polroka modliť päť minút denne, no a po tejto dobe môžete svoju aktivitu zrušiť, alebo ju predĺžiť.

Ján Kliment, rímskokatolícky kňaz: „Určite je to užitočné, modlitba nikdy nezaškodí. Lepšie ako nadávať a rozčuľovať sa. Dúfam, že pokryjú všetkých.“

Lucia Hurajtová, redaktorka: „Napriek tomu, že modlitebná kampaň odštartovala iba odvčera, všetci známi politici sú už vychytaní. Momentálne sa najviac ľudí modlí za známeho bojovníka proti nahote v médiách Branislava Škripeka a Martina Poliačika, podľa ktorého by Kristus podporil homosexuálov. Za koho by ste sa vy modlili?“

Anketa

Opýtaný 1: „Tak za Fica určite nie. Z KDH niektorého.“

Opýtaný 2: „Podľa mňa tú vieru by mal mať každý sám a to svedomie by si mal tiež spytovať každý sám.“

Opýtaný 3: „Neviem, neverím ani v Boha a nemyslím si, že naša politika je taká, aby si to zaslúžili.“

Opýtaná 4: „Prečo nie? To záleží od človeka. Keď sa chce niekto modliť, nech sa modlí.“

Lucia Hurajtová, redaktorka: „Mladí kresťania veria, že môžu práve takýmto spôsobom ovplyvniť politické dianie na Slovensku.“

Markíza, 02/01/2013

nula manažéra softvérovej spoločnosti Miroslava Trnku, či známeho hudobníka Petra Dvorského. Tá atmosféra tu bola naozaj úžasná. Teraz môžete vidieť za mnou, že sa tu už pripravuje večerný koncert. No a konkrétne vyjadrenia ocenených aj tých, ktorí oceňovali, si budete môcť pozrieť aj v zajtrajších správach. Toľko odo mňa z Reduty.“

STV 1, 01/01/2013

Snaživá veriaca premaľovala Ježiša

Starenka chcela zachrániť fresku v kostole. Vyšla jej z toho chlpatá opica.

Cecilia Gimenezová je osemdesiatnička z malého španielskeho mestečka Borja. Úprimná veriaca každú nedeľu chodí do miestneho kostola. Keď videla, ako v ňom fresku Ježiša z 19. storočia poškodila vlhkosť, rozhodla sa pomôcť. V noci prišla do kostola a fresku domaľovala. Mestečko sa dostalo do všetkých svetových médií. Ježiš s tvárou chlpatej opice sa stal na internete jedným z najviac šírených obrazov tohto roka, objavili sa aj ďalšie „rekonštruované obrazy“, napríklad Posledná večera, kde majú všetky postavy zlepšenú tvár. Starenka tvrdila, že miestny kňaz o jej akcii vedel, ten sa k veci radšej nevyjadruje. Z kostola sa stal turistický hit. Až taký, že Gimenezová sa začala dožadovať podielu na vstupnom. Tvrdí, že peniaze chce použiť na charitu. Aj letecká spoločnosť Ryanair zákazníkom pri cestách do Španielska pripomína, aby na dovolenke nevynechali Borju. Potomkovia autora fresky sú z novej slávy nešťastní. Žiadajú návrat k pôvodnej podobe, a ak sa to nebude dať, aspoň prekryť obraz kópiou pôvodnej fresky. (mak), SME, 31.12.2012

Bože, daj politikom rozum, modlia sa

Kresťanské organizácie nabádajú, aby si veriaci adoptovali politika a modlili sa zaňho. Začali na Nový rok.

BRATISLAVA. Namiesto nadávok sa radšej za politika pomodliť. Takýto cieľ si dalo už vyše dvesto ľudí v projekte viacerých kresťanských organizácií Adoptuj si politika. Každý, kto sa prihlási, si sám vyberie politika, za ktorého sa bude pol roka denne modliť. Výber môže ponechať aj na náhodu. Mária Stančáková zo Spišskej Novej Vsi si zvolila druhú možnosť, a tak sa už od stredy modlí za poslanca Smeru Štefana Hrehu. Dovtedy o ňom nič nevedela. Hovorí, že nemá zmysel

Tesco na pôde od cirkvi nesmie predávať kondómy

Pri prenájme si cirkev vybavila, že bude obchod v nedeľu zatvorený

Pri dlhodobých nájmoch pozemkov môže zmluva riešiť aj sortiment či otváracie hodiny obchodu, hovorí analytik.

Vo väčšine z vyše štyridsiatich supermarketov Tesco na Slovensku nakúpíte aj v nedeľu, no nedávno otvorená predajňa v Ivanke pri Dunaji je vtedy zatvorená. Kým v ostatných supermarketoch britského reťazca zoženiete aj kondómy, v tejto predajni ich nemajú. Tesco si totiž pozemok pod obchodom prenajalo od rímskokatolíckej cirkvi. „Prehľadal som celú drogériu, nakoniec som išiel za vedúcim, ten mi túto informáciu potvrdil. Z toho istého dôvodu majú v nedeľu zatvorené,“ zveril sa na webe obce zákazník. „Nejde mi o tie prezervatívy, ale o hlúpy princíp.“

Je to skôr ojedinelé

Tesco priznalo, že má pôdu pod ivanským supermarketom prenajatú od rímskokatolíckej cirkvi. Dodáva, že každý nájom je vecou dohody dvoch strán. „Keďže sa obchod nachádza na cirkevnej pôde, po dohode s druhou stranou nie je otvorený v nedeľu a v jeho sortimente nie sú zaradené kondómy,“ hovorí manažérka komunikácie Tesca Zuzana Lošáková. Súčasťou nájomnej zmluvy s Tescom je obmedzenie predaja v nedeľu, povedal Tibor Hajdu z Bratislavskej arcidiecézy. Zákaz predaja kondómov zmluva podľa neho neupravuje, je vecou džentlmenovej dohody s reťazcom.

politikov len kritizovať, ak urobia chybu, či niečo zlé. „Radšej sa zaňho pomodlím, aby mu Pán Boh dal rozum.“ „Politikom chceme vyprosiť múdrosť a zodpovednosť v rozhodovaní a zasadzovaní sa za spoločné dobro,“ vysvetľuje jeden z organizátorov Eduard Filo zo Združenia kresťanských spoločenstiev mládeže. Namiesto kritizovania, znechutenia či dištancovania sa od politiky chceli modlitbou prebrať za politikov časť zodpovednosti za Slovensko a jeho budúcnosť. Filo nevedel povedať, ktorý z politikov bol „adoptovaný“ ako prvý. Už v prvej hodine kam-

O situácii v ivanskom Tescu vedia aj výrobcovia kondómov, no komentovať ju veľmi nechcú. „S takouto situáciou sa nestretávame často, ide naozaj o ojedinelý jav,“ povedala Eliška Žemličková zo spoločnosti Primeros Prague, ktorá vyrába kondómy rovnakej značky. „S takýmito podmienkami som sa ešte nestretol,“ reagoval Peter Seidner z obchodnej siete Moja Samoška. Kaufland s takým nájomom nemá skúsenosti, obchody si totiž postavil na vlastných pozemkoch.

Zmluvy majú dodatky

Pri dlhodobých nájmoch môže prenajímateľ limitovať sortiment či otváracie hodiny, upozorňuje analytik obchodu Ľubomír Drahovský: „Môže sa stať, že kým celá sieť má zabehnutý systém, určitý obchod sa odlišuje a zohľadňuje lokálne špecifiká.“ To, že nájom cirkevného majetku má extra režim, potvrdil aj poslanec parlamentu a podnikateľ Alojz Hlina. Vlastní reštauráciu FlagShip na Námestí SNP v Bratislave, priestory má v prenájme od cirkvi. „Tieto zmluvy majú dodatky, ktoré v bežnom obchodnom styku nie sú,“ reagoval. Čím cirkev nájom majetku podmieňuje, nechcel spresniť pre obchodné tajomstvo.

Keďže sa obchod nachádza na cirkevnej pôde, po dohode nie je otvorený v nedeľu a v jeho sortimente nie sú kondómy. Zuzana Lošáková, manažérka komunikácie Tesco Stores.

Adam Valček, SME 03/01/2013

pane sa zaregistrovalo tridsať ľudí. V súčasnosti sú už obsadení všetci poslanci, členovia vlády aj štátni tajomníci ministerstiev. Nehovorí ani to, o koho je najväčší záujem, pretože ten sa stále mení. Za prezidenta Ivana Gašparoviča, premiéra Roberta Fica, viacerých ministrov, ale aj poslancov, ako je Radoslav Procházka z KDĽ, Branislav Škripek z OĽaNO, či Richard Sulík z SaS, sa modlia viac ako piati ľudia. Kampaň Adoptuj si politika je pokračovaním kampane 40 dní teraz, keď sa vyše 2500 ľudí modlilo pred voľbami v marci 2012. (vev)

SME 04/01/2013

Aj keď nepredávajú, niektorí zamestnanci robia

Obchody Tesco sú síce vďaka cirkvi v nedeľu zatvorené, no pracovníci predajni pripravujú na ďalší pracovný deň.

Na dverách supermarketu Tesco v Ivanke pri Dunaji a predajne Tesco Expres na Svoradovej ulici v Bratislave síce visí ceduľka, že obchod je v nedeľu zatvorený, no platí to len pre zákazníkov. „Zamestnanci chodia do práce,“ napísala do redakcie pracovníčka britského reťazca.

Pripravujú obchod

To, že v nedeľu chodí do ivanického supermarketu „niekoľko zamestnancov“, potvrdila aj manažérka komunikácie siete Tesco Zuzana Lošáková. „Zabezpečia objednanie tovaru na nasledujúci deň a po sobote obchod pripraví pre zákazníkov na opätovné otvorenie v pondelok ráno,“ vysvetlila. Rovnako funguje aj menší obchod na Svoradovej ulici v Bratislave. Sídlí v priestoroch, ktoré si Tesco tiež prenajíma od cirkvi.

Cirkev nechce zasahovať

„Nemáme právomoc zasahovať do vnútorných smerníc a fungovania prevádzok,“ reagoval na túto informáciu riaditeľ arcibiskupskej kúrie v Bratislave Tibor Hajdu. Prenajímateľom priestorov pre obchody Tesco je Bratislavská arcidiecéza, ktorá nájom podmienila zatvorením predajni v nedeľu. „Kde je to možné, trváme na podmienke dodržiavania nedeľného odpočinku,“ povedal Hajdu. Nemecká sieť Lidl pre dohodu s cirkvou nemá v nedeľu otvorené bratislavské predajne na Betliarskej a Mamateyovej ulici. Hovorca reťazca Tomáš Bezák povedal, že vtedy nechodia do predajne ani zamestnanci. Adam Valček

Niekoľko zamestnancov v nedeľu zabezpečí objednanie tovaru a po sobote obchod pripraví na otvorenie v pondelok ráno. Zuzana Lošáková, manažérka komunikácie Tesca.

Adam Valček, den
SME 04/01/2013

Cirkev obmedzila nedeľný predaj Lidlu

Zatvorené sú pre dohodu s arcidiecézou v nedeľu aj dva obchody Tesca, čo z ponuky vyškrtli kondómy

Kto chce predávať aj v nedeľu, od cirkvi nájom nedostane. Analytik upozorňuje, že otvárací čas limitujú aj nákupné centrá. Obmedzenie sortimentu je ojedinelé.

V nedeľu je zatvorené, upozorňuje oznam na dverách dvoch predajni siete Lidl v Bratislave. Nemecký reťazec totiž dohodol obmedzenie otváracieho času s rímskokatolíckou cirkvou, blízko totiž stoja kostoly. „Vyšli sme cirkvi v ústrety v prípade predajni na Betliarskej a Mamateyovej ulici, sú v nedeľu zatvorené,“ povedal hovorca Lidlu Tomáš Bezák. S cirkevnými zvyklosťami súhlasilo aj Tesco, keď si prenajalo nehnuteľnosti od rímskokatolíckej cirkvi. V nedeľu preto neotvára supermarket v Ivanke pri Dunaji a obchod Tesco Expres na Svoradovej ulici v Bratislave. Reťazec potvrdil, že v týchto obchodoch neponúka ani kondómy.

Je to zásadná podmienka

Cirkev vysvetľuje zákaz nedeľného predaja na jej pozemku či v jej budove tradíciou. „Považujeme za dôležité trvať na princípe nedeľného odpočinku, ktorý vychádza z Biblie a rešpektuje prirodzené požiadavky človeka,“ hovorí riaditeľ úradu Bratislavskej arcidiecézy Tibor Hajdu. Takúto podmienku dáva cirkev všetkým záujemcom, ktorí chcú do prenájmu ich pôdu alebo budovu, tvrdí Hajdu. „Ide o zásadnú podmienku. V prípade jej odmietnutia z druhej strany by sme nemali záujem pokračovať v rokovaní,“

dodal. Dosiahnuť, aby nájomcovia nepredávali kondómy, je pre cirkev zložitejšie. Prečo, nechce nik prezradiť. Napríklad s Tescom sa na ich vyškrtnutí z ponuky cirkve dohodla len neformálne. „Túto dohodu sa snažíme dosiahnuť všade, kde na to máme dosah,“ povedal Hajdu.

Nezvyčajné aj v Česku

Ostatné obchodné siete tvrdia, že sa s podobnými podmienkami nestretli. Kaufland preto, že predajne stavia na vlastnej pôde. „Takéto podmienky nemáme v žiadnej z 340 predajni,“ vraví Tibor Tabery, ktorý zodpovedá za marketing a stratégiu v CBA Slovakia. Podobne sú na tom obchody v Česku. „Nepoznám obdobný prípad,“ reagoval Daniel Novotný z Penny Marketu. „Určite to nie je bežné,“ dodal aj Tomáš Drtina z agentúry Incoma GfK.

Rozhoduje trh

Akákoľvek nájomná dohoda je však podľa Drtinu legitímna. „V prípade otváracieho času ide napríklad aj o nákupné centrá, tie nájomcom určujú, odkedy dokedy môžu byť otvorené,“ povedal. V reťazci CBA rozhoduje o nedeľnom predaji len produktivita práce obchodov, hovorí Tabery. Otvárací čas dvoch desiatok dedinských predajni počas týždňa však upravujú podľa dopytu ľudí, prispôbená je grafikonu autobusov. Keď odchádza o šiestej ráno, CBA otvára už o pol šiestej, aby si ľudia stihli nakúpiť. Je to napríklad prípad predajne v Prašníku, ktorá potom o jedenástej na tri hodiny zavrie a zas otvorí o druhej.

Adam Valček, den, SME 04/01/2013

Nechajte ich robiť biznis

Keď katolícka cirkev a podobne zmýšľajúci politici presadzovali zákaz nedeľných nákupov, ušlo sa im kritiky za pokus o zasahovanie do slobody rozhodovania ľudí. Zaslúžili si to, pretože predstavu o harmonickejšom živote chceli presadiť nad právo zobrať v nedeľu deti po kine do cukrárne alebo si dopriať aj vo sviatočný deň čerstvé pečivo. Argumentovalo sa, že niektorí ľudia si už zriadili prácu tak, že si môžu urobiť s rodinou nedeľu hoci aj v utorok a že teda netreba rodinný život a relax or-

ganizovať zákonom. Mnohí vysvetľovali, že na nákupných centrách nie je nič zlé, len nahradili bývalé mestské korzá a sú ešte aj klimatizované. Ale hlavne – otvorené obchody nie sú určite takou drogou, aby sa im vyznávači rodinnej nekonzumnej nedele nemohli pohodlne vyhnúť. Našťastie tak znova prevládol názor, že pokiaľ je to len trochu možné, treba ľuďom nechať maximum slobody – my si s ňou už nejako poradíme. Tento princíp treba rešpektovať aj v obrátenej

pokračovanie na str. 7

dokončenie zo str. 6

situácii, keď napríklad cirkev podmieňuje biznis s ňou dodržiavaním niektorých pre ňu dôležitých zásad. O rozumnosti prikázanie Nepredáš kondóm bližnému svojmu môžeme úspešne debatovať, ale niet dôvodu, prečo by ho niektorí ľudia a organizácie neschceli vyznávať v svojej súkromnej praxi. Ak sa teda napríklad rímskokatolícka cirkev rozhodne, že prenajme pozemok Tesco len vtedy, ak v obchode nebude predávať pomôcky proti počatiu, je to jej slobodné rozhodnutie. Možno tým zníži atraktivitu svojho pozemku, no je to jej problém. Samozrejme, spotrebiteľ, ktorý si v Tesco či v Lidli postavil

na cirkevnom pozemku nekúpi v nedeľu ani chlieb, nieto ešte kondóm, sa môže cítiť neobslužený. No aj v tomto prípade sa musíme spoliehať na to, že obchodníci najlepšie vytušia chůtky svojich zákazníkov a pristúpia len na také obmedzenia, ktoré väčšine kupujúcich nijako neublížia. Tí ostatní nech na protest nakupujú inde. Ale nech neprosia, aby napríklad zákon nedovolil cirkvi dávať si do nájmovej zmluvy podmienky typu zákaz nedeľného predaja. Napríklad aj preto, lebo právo nakladať s vlastným majetkom musí byť rovnako sväté ako napríklad právo slobodne sa rozhodovať, čo s voľnou nedeľou. **Konštantín Čikovský, SME, 4.1.2013**

Útočisko pre ľudí bez domova

Arcidiecézna charita chce rozširovať počty miest v košických útulkoch, no samospráva jej v tom bráni. Podľa vedenia mesta nie je to počas zimy nutné. Kapacita vraj postačuje. V prípade núdze plánuje radnica použiť stany. Tie sú však podľa charity nebezpečné.

Robert Haas, redaktor: „Arcidiecézna charita chcela v industriálnej lokalite, kde si od mesta dlhodobo prenajíma dva hangáre, vybudovať provizórne útočisko pre ľudí bez domova. Najmä na obdobie zimy. Priestory plánovala z vlastných nákladov prispôsobiť a prevádzkovať. Mesto však povedalo nie.“

Martina Urik Viktorínová, hovorkyňa mesta Košice: „Posledné roky sa nám nestalo, že by existujúce kapacity útulkov na území mesta boli preplnené.“

Robert Haas, redaktor: „Odhadujú hovoria, že na ulici žije v Košiciach približne šesťsto až sedemsto ľudí. Búraním domov na Luníku IX však podľa charity ľudí na uliciach pribúda rýchlejšie ako v minulosti. V meste sú aktuálne tri útulky. Dva prevádzkuje arcidiecézna charita a jeden kňaz Peter Gombita. Ich celková kapacita je približne dvestopäťdesiat miest. Obaja sú presvedčení, že miest nie je dosť.“

Cyril Korpesio, riaditeľ Arcidiecéznej charity Košice: „Keby ich bolo len šesťsto, čo nie je pravda, je ich oveľa viac, tak všetkých tých ďalších tristo päťdesiat, tak je niekde... sa niekde túla po uliciach.“

Peter Gombita, Oáza - nádej na nový život: „Malo by byť toľko priestorov, koľko vlastne by tí ľudia potrebovali, aby nikto nemusel byť na ulici.“

Robert Haas, redaktor: „V útulku, ktorý prevádzkuje Peter Gombita, mesto nedávno na rozdiel od Arcidiecéznej charity rozširovanie povolilo. Teraz však argumentuje dostatočnou kapacitou a nevhodnosťou prostredia, v ktorého blízkosti prechádza železničná trať, čo by podľa samosprávy mohlo byť nebezpečné. Na mrazivé počasie má preto pripravený iný scenár.“

Martina Urik Viktorínová, hovorkyňa mesta Košice: „Pokiaľ by takáto situácia nastala, stále má mesto k dispozícii veľkokapacitné stany, to znamená, nie je dôvod takýmto spôsobom riskovať.“

Robert Haas, redaktor: „Práve spomínané stany sú však podľa skúseností charity skutočným rizikom. V časoch najväčšej zimy totiž útulky dajú domov každému, teda aj ľuďom pod vplyvom alkoholu, čo zvyšuje riziko požiaru.“

Cyril Korpesio, riaditeľ Arcidiecéznej charity Košice: „Veľmi rizikové. Tie stany sú ako egyptské papyrussy. Tie sú zo šesťdesiatych rokov. To je proste nič, čo vzbĺkne v krátkej chvíli.“

Robert Haas, redaktor: „V minulosti už podobný prípad charita zažila. Stan zhorel do piatich minút. Vtedy sa našťastie nikomu nič nestalo.“

STV 1, 03/01/2013

Duchovne založení viac trpia na psychické poruchy

Duchovne založení ľudia sú podľa vedcov z University College London náchylnejší na psychické poruchy. Výskum ukázal, že práve oni majú najväčšie problémy s úzkosťou, rôznymi fóbiami či neurózami, ale aj drogami a dokonca prijímaním potravy. Tiež sa zistilo, že častejšie užívajú lieky určené pre ľudí s psychickými problémami. „Naším hlavným zistením je skutočnosť, že ľudia, ktorí život vnímajú duchovne, majú horšie duševné zdravie ako tí, ktorí sa naň nepozerajú ani nábožensky, ani duchovne,“ uviedol Michael King z University College London. Na výskume sa zúčastnilo 7 403 ľudí, ktorých sa pýtali na ich vierovyznanie a psychický stav. Tridsaťpäť percent respondentov sa označilo za nábožensky založených, čo znamenalo, že chodia do kostola, mešity či synagógy. Ďalších 19 percent ľudí uviedlo, že sú duchovne založení, no nevyznávajú žiadne konkrétne náboženstvo. Zostávajúcich 46 percent nebolo ani nábožensky, ani duchovne založených. U duchovne založených ľudí vedci pozorovali o 50 percent vyššie riziko vzniku úzkostnej poruchy a tiež o 72 percent vyššiu pravdepodobnosť, že budú trpieť fóbiou. Mali aj o 77 percent vyššie riziko závislosti od drog a o 37 percent vyššie nebezpečenstvo neurózy. U týchto ľudí zaznamenali i o 40 percent vyššiu pravdepodobnosť užívania psychotropných liekov. Čo sa týka psychických chorôb, vedci nezistili výrazné rozdiely medzi zostávajúcimi dvoma skupinami. Veriaci však mali menej problémov s alkoholom a drogami. „Prišli sme k záveru, že ľudia, ktorí sú duchovne založení bez toho, aby vyznávali konkrétne náboženstvo, sú náchylnejší k psychickým poruchám,“ vysvetlili vedci, ktorí plánujú túto spojitosť ďalej skúmať. **sita**

Pravda 04/01/2013

Ľudia sú hladní po charite, i keď dávajú menej

Firmy, ale aj jednotlivci dávajú čoraz menej peňazí na charitu. Pokles financií vlní pocítili takmer všetky organizácie, ktoré z darovaných peňazí zabezpečujú rôzne služby. Namiesto peňažných darov ľudia skôr ponúkajú materiálnu pomoc alebo zľavy. Aj napriek tomuto trendu dôvod na pesimizmus podľa aktivistov nieje. Tvrdia, že spoločnosť je čoraz citlivejšia na charitu a že vyšší počet menších darcov dokáže vyvážiť stratu väčších finančných darov. Menej peňazí od darcov dostali vlní viaceré organizácie, ktoré sa zaoberajú pomocou iným. „Asi nie sme jediní. Tento rok sme pocítili výrazný pokles finančných, ale aj nefinančných darov od prispievateľov a sponzorov,“ hovorí Eva Bodnárová zo spoločnosti Úsmev ako dar. Niektorí ich dlhoroční darcovia pozastavili sponzoringu pre zlú finančnú situáciu. „Aj ľudia, ktorí zo svojich príjmov dokážu len tak-tak zabezpečiť chod domácnosti, si rozmyslia, či pošlú darcovskú esemesku. A týchto ľudí pribúda. Firmy zasa majú nižší základ dane, čo pre nás znamená nižší výnos z odvedených dvoch percent,“ dodáva Bodnárová. Svoje aktivity pre menej peňazí zatiaľ nemuseli obmedzovať. Organizácia sa začala viac orientovať na získavanie domácich a zahraničných grantov. Dôležitou pomocou sú pre nich aj nefinančné dary a dobrovoľníctvo. „Ak nám niekto dobrovoľne vypracuje právnu analýzu, profesionálne preloží text do angličtiny alebo zabezpečí grafickú úpravu tlačovín, pomôže to. Bez finančnej podpory by sme fungovať nemohli, ale veľa vecí si dokážeme zabezpečiť práve inou formou spolupráce. Akákoľvek zručnosť či služba, ktorú nám naši partneri poskytnú bezplatne alebo so zľavou, je veľkou pomocou,“ vysvetlila Bodnárová. Dlhodobý pokles finančných darov od firiem a, naopak, stabilitu darov od jednotlivcov potvrdzuje Radovan Gumulák zo Slovenskej katolíckej charity. Tá je najväčším neštátnym poskytovateľom sociálnych a zdravotníckych služieb a prevádzkovateľom zariadení, ako sú hospice či útulky pre bezdomovcov. „Sme financovaní najmä z rozpočtov sa-

mospráv a zdravotných poisťovní. Samosprávy však škrtia rozpočty. Bez darov od ľudí a firiem by sme neprežili,“ hovorí Gumulák. Firmy aj bežní ľudia majú podľa neho tendenciu darovať skôr materiálnu pomoc. Veľké firmy im každoročne pomáhajú s čistiacimi prostriedkami a drogériou. Logistická spoločnosť im zadarmo poskytuje prepravu zásielok. „Samozrejme do istej výšky. A niektoré obchodné reťazce nám občas darujú potraviny,“ vyraťáva Gumulák. Jednotlivcov darcov podľa neho každoročne mierne pribúda. Výrazne slabšiu podporu cítia najmä v južných okresoch, kde je vysoká nezamestnanosť. „Ľudia sú ochotní pomáhať najmä materiálne. Preto sme aj zriadili Sklad solidarity, kde nám môžu priniesť veci, ktoré už nepotrebujú. Tak sme mohli napríklad pomôcť desiatkam rodín v rámci zbierky školských potrieb. Nosia nám tiež veci do domácnosti, domáce spotrebiče a podobne,“ hovorí Gumulák. Nárast finančných darov výnimočne zaznamenala Liga proti rakovine. Počas Dňa narcisov vyzbierala o 40-tisíc eur viac ako v roku 2011, od firiem dostali viac o 16-tisíc eur. Pokles však zaznamenala pri daroch jednotlivcov, predvlní totiž dostala viac darov, ktoré im ľudia odkázali v záвете. „Rozdiel je dôsledkom jednorazových darov, ktoré boli poskytnuté najmä formou dedičstva,“ uviedla Martina Slušná z Ligy proti rakovine. Organizácia zo zbierky mohla podľa Slušnej podporiť nové projekty ako prvý detský mobilný hospic na východe Slovenska, psychologickú pomoc v nemocniciach alebo zvýšiť počet onkologických pacientov na relaxačných pobytoch. Napriek poklesu darov, ktoré niektoré organizácie zaznamenávajú, považuje Marcel Zajac z Centra pre filantropiu minulý rok za výnimočný a budúcnosť filantropie na Slovensku vidí optimisticky. Upozorňuje, že prvýkrát sa ukázalo, že firmy sú ochotné v rámci zmeneného asignačného mechanizmu dávať nielen „zo štátneho“, teda 1,5 percenta z dane, ale aj zo svojho - a prikladajú pol percenta z vlastných ziskov. „Korporácie cez asignačný

mechanizmus darovali neziskovkám 10 miliónov a k tomu pridali pol percenta z vlastného, čo je 2,5 milióna eur,“ hovorí Zajac. Spomínaná suma sa týka financií z daní za rok 2011. To, ako sa pri tohtoročných daňových priznaniach a asignačnej dani prejaví kríza, je ešte ťažké odhadnúť. Vlnajší rok bol podľa Zajaca výnimočný aj z iného dôvodu. „Spoločnosť sa začala viac zaujímať o zbierky a darcovstvo. Otvorila sa téma novely zákona o verejných zbierkach. Ľudia začali byť na ne citlivejší a chcú vedieť, aká zbierka je dobrá, namiesto toho, aby zbierky ako také plošne odsúdili s postojom, že peniaze sa nedostanú tam, kam majú,“ myslí si Zajac. To, že spoločnosť potrebu filantropie viac vníma, je podľa neho zásluha médií, najmä televíznych charitatívnych projektov a programov s benenčným podtextom. „Nech si už o tom myslíme čokoľvek, to, že také programy zaradili aj komerčné televízie, potvrdzuje, že ľudia sú hladní aj po charite,“ dodáva. Štát podľa neho zatiaľ veľmi nedumá nad tým, ako filantropiu systematicky podporovať. „Nožnice medzi tými, ktorí majú a nemajú, sa budú ešte viac roztvárať,“ predpokladá Zajac. Aj preto bude podľa neho nevyhnutné, aby sa na pomoci chudobným väčšími podieľali neziskovky. Predpokladá, že úzka skupina „superbohatých“ sa bude filantropii venovať ešte viac. „Peniaze si neodkladajú do ponožiek a možno začnú vznikáť súkromné nadácie,“ hovorí. Jednotlivci z radov terajšej strednej vrstvy, naopak, budú dávať menej. „Ak sa bude strácať stredná vrstva, ľudia do zbierok nebudú prispievať napríklad 50 eurami ako predtým, ale bude viac darcov, ktorí dajú dve eurá alebo päť eur,“ myslí si Zajac. Viac menších darcov môže podľa neho vyvážiť pokles vyšších súm. „Ukázalo sa to tento rok napríklad pri porovnaní darov, ktoré dostali komunitné centrá v Prešove a v Bratislave. V chudobnejšom Prešove dávali ľudia menšie čiastky ako v Bratislave, ale bolo ich toľko, že sa takmer vyrovnali Bratislave.“

Daniela Balážová
Pravda 04/01/2013